

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/aktualnosc/185241,80-rocznica-smierci-ppor-Jadwigi-Dziekonskiej-ps-quotJadziaquot-Bialystok-19-maj.html>
20.04.2024, 16:13

80. rocznica śmierci ppor. Jadwigi Dziekońskiej ps. "Jadzia" - Białystok, 19 maja 2023

Bogu oddali ducha, ciało ziemi, a serce Ojczyźnie.

19 maja 2023 r. przedstawiciele Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku uczestniczyli w obchodach 80. rocznicy śmierci ppor. Jadwigi Dziekońskiej ps. „Jadzia”.

Obchody uroczystości zorganizował Zespół Szkół Technicznych im. gen. Władysława Andersa w Białymstoku, a odbyły się one w Centrum Kształcenia Zawodowego nr. 6 przy ul. Grunwaldzkiej 18.

Instytut reprezentowała Magdalena Dzienis-Todorczuk i Michał Rogalski, który to też wygłosił prelekcję poświęconą osobie Jadwigi Dziekońskiej.

Następnie odbył się koncert „Ty mnie żywej nie weźmiesz” w wykonaniu Sary Konert. W obchodach wzięła również udział Pani Urszula Przesław - wnuczka brata Jadwigi Dziekońskiej.

Całe wydarzenie zakończyło się złożeniem kwiatów przy pomniku Jadwigi Dziekońskiej w parku im. Jadwigi Dziekońskiej, przy ulicy Św. Rocha w Białymstoku.

Honorowy patronat nad wydarzeniem objął Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku oraz Stowarzyszenie Grupa Wschód.

Ppor. Jadwiga Dziekońska ps. „Jadzia”

urodziła się 20 lipca 1916 r. w Konarzycach (pod Łomżą) w rodzinie Ignacego Dziekońskiego i Marianny z Feltrów. Ukończyła szkołę powszechną w rodzinnej miejscowości, a następnie Szkołę rolniczą w Kukowie, później Uniwersytet Ludowy w Żeraniu. Przed wojną zajmowała się rozwojem ruchu harcerskiego w powiecie łomżyńskim i ostrołęckim. Była między innymi instruktorem terenowym w Turośli na Kurpiach. W tym okresie działała również w młodzieżowej organizacji „Siew”, która powołała Chłopską Organizację Wolnościową „Raławice”. Dodatkowo w kwietniu 1940 roku wyodrębniła się z niej Polska Organizacja Zbrojna. Na początku wojny mieszkała w Warszawie, u swojego brata Czesława na Pradze przy ulicy Białostockiej 37, gdzie pracowała w powielarni Polskiej Organizacji Zbrojnej. Była również kurierką Komendy Głównej POZ na trasie Kraków - Radom - Poznań - Lublin. Na prośbę ppor. Józefa Ochmana ps. „Ligoń” została oddelegowana do białostockiego okręgu POZ. Wiosną POZ wszedł w skład Armii Krajowej, a „Jadzia” zaczęła pełnić funkcję kurierki-łączniczki przy „Ligoniu”. Kierowała na

Białostoczczyźnie kolportażem pisma „Informacja”, wydawanym przez Biuro Informacji i Propagandy Komendy Głównej Armii Krajowej. Pomagała w organizowaniu oddziałów partyzanckich i brała udział w dywersji. Najgłośniejszą akcją w jakiej brała udział było uwolnienie z siedziby gestapo przy ul. Sienkiewicza 15 w Białymstoku członków Komendy Okręgu AK Białystok aresztowanych jesienią 1942 roku. Akcja miała miejsce 31 października 1942 r. Jadzia była odpowiedzialna za odbiór oswobodzonych więźniów i przechwycenie ich do bezpiecznej kryjówki. 20 kwietnia 1943 r. została odznaczona Krzyżem Walecznych za służbę żołnierską w konspiracji przez płk. Władysława Liniarskiego ps. „Mścisław”, a następnie otrzymała nominację na stopień oficerski podporucznika ze starszeństwem. 2 maja 1943 doszło do wielu niefortunnych wydarzeń w białostockim podziemiu. Wielu działaczy z działu łączności straciło życie. „Jadzia” w tym czasie wybierała się na odpoczynek do swojej matki. Wszystkie bieżące zadania przekazała Stefani Czaratoryjskiej, która miała ją zastąpić. Jadwiga Dziekońska straciła życie 19 maja 1943 r. przy ul. Stołecznej, niosąc swój ostatni meldunek. Została zatrzymana przez niemiecki patrol. Na skutek walki została śmiertelnie postrzelona. Zginęła z okrzykiem na ustach „Ty mnie żywej nie weźmiesz”. Pośmiertnie odznaczona Orderem Virtuti Militari V klasy nadanym 11 listopada 1944 r.

W roku 1981 by uczcić pamięć Jadwigi Dziekońskiej park przy ulicy Św. Rocha nieopodal białostockich spodków został nazwany na cześć dzielnej łączniczki. 20 lat później w 2001 roku odsłonięto w nim również pomnik jej imienia.

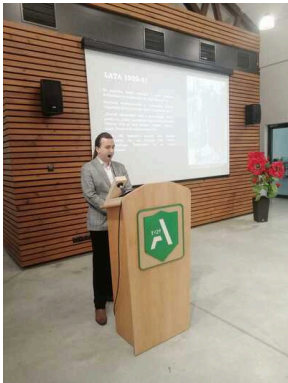
80. rocznica śmierci
ppor. Jadwigi
Dziekońskiej ps.
"Jadzia" - Białystok, 19
maja 2023, fot. Zespół

80. rocznica śmierci
ppor. Jadwigi
Dziekońskiej ps.
"Jadzia" - Białystok, 19
maja 2023, fot. Zespół

Szkół Technicznych im.
gen. Władysława
Andersa

Szkół Technicznych im.
gen. Władysława
Andersa

80. rocznica śmierci
ppor. Jadwigi
Dziekońskiej ps.
"Jadzia" - Białystok, 19
maja 2023, fot. Zespół
Szkoły Technicznych im.
gen. Władysława
Andersa

80. rocznica śmierci
ppor. Jadwigi
Dziekońskiej ps.
"Jadzia" - Białystok, 19
maja 2023, fot. Zespół
Szkoły Technicznych im.
gen. Władysława
Andersa

80. rocznica śmierci
ppor. Jadwigi
Dziekońskiej ps.
"Jadzia" - Białystok, 19
maja 2023, fot. Zespół
Szkoły Technicznych im.
gen. Władysława
Andersa

80. rocznica śmierci
ppor. Jadwigi
Dziekońskiej ps.
"Jadzia" - Białystok, 19
maja 2023, fot. Zespół
Szkoły Technicznych im.
gen. Władysława
Andersa